

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ТАДЖИКСЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ШИРИНШО
ШОХТЕМУР (РЕСПУБЛІКА ТАДЖИКИСТАН)
ФЕДЕРАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ (АВСТРІЯ)**

Міжнародна науково-практична конференція

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

Сучасний розвиток ветеринарної медицини

26 жовтня 2023 року

Біла Церква
2023

УДК 378:63:001:636.09(06)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.
Варченко О.М., д-р екон. наук.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук.
Мірзоєв Т. К., канд. с.-г. наук.
Аріас Р., д-р філософії, доцент.
Гассемі Нейжад Ж., д-р філософії, доцент.
Власенко С.А., д-р вет. наук.
Шаганенко Р.В., канд. вет. наук.
Качан Л.М., канд. с.-г. наук.
Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.
Олешко О.Г., канд. с.-г. наук, відповідальний секретар.

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.**, канд. с.-г. наук.

Сучасний розвиток ветеринарної медицини: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 26 жовтня 2023 р. м. Білоцерківський НАУ 109 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

щоденно промивати ранову порожнину антисептиками, застосовували активні дренажі з маззю «Нітацид», призначили коротку новокаїнову з антибіотиком біцилін 3.

До 10-ї доби лікування стан тварини почав стабілізуватися, вона почала приймати корм, температура повернулася до меж норми. Обширний крeпiтуючий набряк почав поступово спадати. Рана почала активно очищатися. Терапію метронідазолом та новокаїнові блокади продовжували до 18-ї доби. Місцеве лікування з маззю «Нітацид» продовжили до 20-ї доби, після активної появи молодих грануляцій для місцевого лікування використовували мазі на живових основах (іхтіолову, стрептоцидову). Процес розростання молодих грануляцій відбувався повільно, повне виповнення ранового дефекту та поступову епітелізацію реєстрували до 90-ї доби. Періодично для покращення регенерації призначали Метилурацилову мазь.

Висновок. Таким чином об'ємні рани у великої рогатої худоби схильні до ускладнень анаеробною мікфлорою, в процесі лікування потребують комплексного підходу з використанням антибактеріальних засобів системної дії, ретельних хірургічних обробок із поєднанням активного дрeнування та мазей на гiдрoфiльних основах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Wound and its management /S. Rai et al. ICAR-National Dairy Research Institute, Eastern Regional Station-Kalyani, West Bengal. 2017.
2. Sarker M.A.S., Aktaruzzaman M., Rahman A.K.M.A., Rahman M.S. Retrospective study of clinical diseases and disorders of cattle of Sirajganj district in Bangladesh. Bangladesh Journal of Veterinary Medicine. 2013. 11 (2). P. 137–144.

УДК 636.4.09:617.57:619

ЧОРНОЗУБ М.П., канд. вет. наук; **ЄМЕЛЬЯНЕНКО О.В.**, канд. вет. наук;

КОЗІЙ В.І., д-р вет. наук.

Білоцерківський національний аграрний університет

chornozub1972@ukr.net

ПРАВИЛЬНА РОЗЧИСТКА РАТИЦЬ ЯК ФАКТОР ПОКРАЩАННЯ ДОБРОБУТУ СВИНЕЙ

За результатами аналізу публікацій висвітлено різні техніки (методи) розчистки ратиць у свиней та їх ефективність. Функціональна розчистка ратиць у свиней поліпшувала динамічну функцію кінцівок, що є одним із факторів покращання їх добробуту.

Ключові слова: свині, ратиці, добробут тварин, функціональна розчистка ратиць.

CHORNOZUB M., candidate of veterinary science; **EMELIANENKO O.**, candidate of veterinary science; **KOZIY V.**, doctor of veterinary science.

Bila Tserkva National Agrarian University

CORRECT CLAW TRIMMING AS A FACTOR OF IMPROVING THE WELFARE OF PIGS

According to the results of the analysis of the publications, various techniques (methods) of claw trimming in pigs and their effectiveness are highlighted. Functional claw trimming in pigs improved the dynamic function of the limbs, which is one of the factors of improving their welfare.

Key words: pigs, claws, animal welfare, functional claw trimming.

У сучасних стадах частота ураження ратиць у свиноматок дуже висока і може перевищувати 90 % поголів'я [1, 2]. За різними даними [3, 4], від 9 до 15,2 % свиноматок вибраковують із стада через ураження ратиць. Одним із заходів профілактики хвороб кінцівок і ратиць зокрема є їх розчистка.

Професор Університету Джорджії (США) R. Dove [5] зазначав: “Якщо ратиці свиноматки стають надто довгими, це може спричинити біль та інші проблеми, такі як

запалення, погана рухова здатність і кульгавість, через що свиноматка менше хоче рухатися. Розчистка ратиць допоможе свиноматці мати кращу локомоцію (ходу), що полегшить їй підхід до корму та води. Отже, вона буде більш продуктивною. Вона також краще збалансує свою вагу на кінцівках, щоб мати менше навантаження на суглоби”.

Розчистки ратиць потребують свиноматки і кнурі. При цьому дуже важливо знати коли і як виконувати розчистку ратиць у свиней, щоб отримати найкращий результат [6].

Метою нашої роботи є висвітлення різних технік розчистки ратиць у свиней та їх ефективності.

Результати досліджень. Щоб виявити тварину, яка потребує розчистки ратиці, потрібно звернути увагу на її розмір. Свині, в яких довжина зачепа рогової стінки трішки більша за 2 дюйми (5,8 см), ще не потребують розчистки, але вже потрапляють у зону ризику і за ними варто ретельніше спостерігати. Якщо ж довжина стінки сягає біля 3 дюймів (7,0 см) – настав час виконувати розчистку [7].

Нині практикують два види розчистки ратиць у свиней – “тупу” і функціональну. Суть першої полягає в тому, що фахівець визначається із довжиною зачепа ратиці, яку треба залишити, і за допомогою сікатора за орієнтирами відрізає зайве. Перевагою цього методу є те, що він швидкий і дешевий, оскільки не потребує зайвих дій і засобів для фіксації свині, бо його виконують на лежачій тварині (під час її відпочинку) здебільшого у станку для опоросу. Недоліком “тупого” обрізання є те, що воно лише зменшує довжину ратиці без балансування та формування будь-якої іншої її частини.

Функціональне обрізання передбачає корекцію розміру і форми усіх частин усіх ратиць, включаючи й рудиментарні, та відновлення рівномірного розподілу ваги на копитця [8].

Недоліком функціональної розчистки, порівнянно із попереднім методом, є потреба застосовувати надійну фіксацію тварини. У сучасному свинарстві з цією метою застосовують спеціальні станки-ліфтери. Функціональну розчистку ратиць проводять у чотири кроки відповідно до протоколу Zinpro Feet First: Functional Sow Claw Trimming [10].

Крок 1 – формування ратиці. Використовуючи копитні щипці або диск шліфувальної машинки, поетапно зрізують відрослий ріг зачіпної частини стінки. Робити це слід обережно і покроково, щоразу оглядаючи поверхню зрізу, щоб не допустити пошкодження основи шкіри. Не можна зрізати ріг до появи кровотечі. Краще залишити трішки зайвого рогу, ніж видалити його надто багато. Ідеальною вважають довжину зачепа 50 мм у молодих та 58 мм – у дорослих свиноматок. Після вкорочення стінки потрібно диском заокруглити зачеп.

Варто пам’ятати, що у свиней на кінцівці може бути один більший, а інший менший суміжні пальці. У цих випадках не можна надто вкорочувати великий палець, щоб вони були однаковими. У разі видовжених (гострокутих) копитець не варто намагатися виправити деформацію повністю за один раз.

Крок 2 – випрямлення стінки. За надмірного відростання ратиці дорсальна (передня) поверхня стінки часто викривлюється і набуває увігнутого вигляду. Але вона має бути прямою від вінчика до підосви. Для цього диском шліфувальної машинки обережно сточують зайвий ріг стінки нижче місця викривлення.

Крок 3 – баланс підосви і п’ятки. Копитним ножом чи за допомогою диска зменшують глибину підосви, щоб отримати рівну поверхню. Потрібно, щоб поверхня підосви обох суміжних ратиць була на одному рівні, оскільки це дуже важливо для правильного розподілу навантаження. Для цього часто доводиться трішки більше зрізати ріг підосви на більшому (зовнішньому) пальці і лише підрівняти, згладити на меншому (внутрішньому).

Оскільки п’ятка (м’якуш) діє як “амортизатор першого урау” під час ставання на кінцівку, не варто надто її зрізати. Її рівень має бути дещо нижчим від підосви, а тому ножом або диском зрізують лише м’який відшарований чи потрісканий ріг. Поверхня м’якушів також має бути на одному рівні в обох суміжних ратиць.

Крок 4 – обрізання рудиментарних пальців. Відрослий ріг цих пальців схильний до травмування і заважає нормальній локомоції. За допомогою диска або щипців також покроково його обрізають і оглядають до досягнення задовільної довжини, яка в ідеалі має складати біля 20 мм. На завершення потрібно також заокруглити кінець цієї ратиці машинкою.

Експериментальне порівняння ефективності цих двох методів показало переваги функціональної розчистки, які полягали у покращанні ходи свиноматок, а саме її тривалості, швидкості та довжини кроку [8, 9].

Висновок. Функціональна розчистка ратиць у свиней, на відміну від “тупого” обрізання, поліпшує динамічну функцію кінцівок, що є одним із факторів покращання їх добробуту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Anil S.S., Anil L., Deen J., Baidoo S.K., Walker R.D. Factors associated with claw lesions in gestating sows. *J Swine Health Prod.* 2007. 15. P. 78–83.
2. Lisgara M., Skampardonis V., Kouroupides S., Leontides L. Hoof lesions and lameness in sows in three Greek swine herds. *J Swine Health Prod.* 2015. 23(5). P. 244–251.
3. Abell C.E., Johnson A.K., Karriker L.A., Rothschild M.F., Hoff S.J., Sun G., Fitzgerald R.F., Stalder K.J. Using classification trees to detect induced sow lameness with a transient model. *Animal.* 2014. 8(6). P. 1000–1009.
4. Anil S.S., Anil L., Deen J. Effect of lameness on sow longevity. *J Am Vet Med Assoc.* 2009. 235(6). P. 734–738.
5. Rambo Z. Trimming Pig Hooves: Q&A Session with Dr. Robert Dove. URL: <https://www.zinpro.com/resource-center/blog/trimming-pig-hooves-qa-session-with-dr-robert-dove/>.
6. Чернозуб М., Козій В., Полтавець Я., Мацюченко О. Ураження ратиць у свиней. Аналізуємо причини. *Тваринництво та ветеринарія.* 2020. № 11. С. 52–54.
7. Fernandez L. A practical sow hoof trimming guide. *WATTAgNet.* October 14, 2015. URL: <https://www.wattagnet.com/home/article/15515340/a-practical-sow-hoof-trimming-guide-wattagnet>.
8. Tinkle A.K., Wilson M.E., Torrison J.L., Parsley M.A., Duberstein K.J., Azain M.J., Dove C.R.. Comparison of blunt versus functional claw trimming effects on sow gait. *Journal of Swine Health and Production.* 2020. 28 (3). P. 118–123.
9. Tinkle A., Duberstein K.J., Wilson M.E., Parsley M.A., Beckman M.K., Torrison J., Azain M.J., Dove C.R. Functional claw trimming improves the gait and locomotion of sows. *Livest Sci.* 2017. 195. P. 53–7.
10. Fernandez L. Hoof trimming improves sow longevity. *WATTAgNet.* August 20, 2015. URL: <https://www.wattagnet.com/home/article/15514366/hoof-trimming-improves-sow-longevity>.

УДК 636.3/9.09:617-089.84

БРИЖЧУК А.А., викладач клінічних дисциплін

ВСП «Тулчинський фаховий коледж ветеринарної медицини Білоцерківського НАУ»
brigchuk25@gmail.com

ВИКОРИСТАННЯ ВНУТРІШНІХ (ІНТРАДЕРМАЛЬНИХ) ШВІВ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ХІРУРГІЧНИХ ВТРУЧАНЬ У ДРІБНИХ ТВАРИН

Безперервний, однорядний, інтрадермальний, або внутрішкірний шов-так можна назвати один з самих надійних і досконалих швів, які використовуються для закриття чистих поверхневих ран, або естетично важливих ділянок шкіри. Даний шов крім естетичного ефекта дає швидке заживлення рани і мінімальну травматизацію тканин.

Ключові слова: Хірургічний шов, внутрішкірний, інтрадермальний, косметичний ефект, швидке заживлення, післяопераційний догляд.

БРЫЖЧУК АА, teacher of clinical disciplines

VSP "Tulchyn Vocational College of Veterinary Medicine of Bilotserkiv State University"

Continuous, single-row, intradermal - this is the name of one of the most reliable and perfect sutures, which are used to close clean superficial wounds or aesthetically important areas of the skin. In addition to the aesthetic effect this suture provides rapid wound healing and minimal tissue trauma.

Key words: surgical suture, intradermal, cosmetic effect, quick healing, postoperative care.

Практикуючому ветеринару часто доводиться проводити різні хірургічні втручання. Вони можуть бути плановими і терміновими (ургетними). Проте завжди будь-яка хірургічна операція оваріогістероектомія, видалення новоутворень, гриж, абсцесів і ін. завжди закінчується накладанням швів. Для цього, звичайно, слід використовувати високоякісний